

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหาและกรวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาษาเป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญงอกงามทั้งทางสติปัญญา การเรียนรู้ และทางอารมณ์สังคมของบุคคล ถ้าหากว่าคนเราไม่มีความรู้หรือเข้าใจคำต่าง ๆ แล้วความรู้คนอื่น ๆ ของบุคคลจะถูกปิดกั้นไปหมด และถ้าปราศจากภาษาแล้วการติดต่อสื่อสารในทางสังคมก็เกือบจะไม่มีเลย¹ เพราะเหตุว่ามนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายและความเข้าใจกัน สมิท (Smith) ได้ให้คำนิยามของภาษาว่า "ภาษาเป็นเครื่องมือของสังคม" ไม่ว่าการติดต่อสัมพันธ์จะมีขึ้นในรูปใดย่อมต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ เช่นการแสดงความคิดเห็น การวางแผนงานและการทำงานร่วมกัน²

แครร์รอล (Carroll) กล่าวว่า ภาษาเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ซึ่งกับสภาพสังคมและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม และกล่าวอีกว่า ภาษาเป็นระบบที่ใช้สื่อสาร คือถ่ายทอดข่าวสาร ความคิด ความรู้สึกของบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง ในระบบนี้ส่วนใหญ่เป็นภาษาพูด³

¹Robert E. Watson, Psychology of the Child, 2d ed. (New York: John Willey and Sons, 1959), p. 495.

²Dora B. Smith, Children and the Language Arts (New York: Englewood Cliffs, Prentice-Hall, 1955), p. 3.

³J.B. Carroll, Language and Communication (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1964), pp. 3-7.

ภาษาเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เดิมนั้นมีแต่ภาษาพูดเป็นสำคัญ ภาษาพูดแต่ละภาษาสืบทอดภาษาของตนไว้โดยอาศัยการพูด ภาษาอังกฤษเรียกว่า Spoken Language ต่อมาเมื่อโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้น มนุษย์จึงได้คิดเครื่องยึดเหนี่ยวสำหรับสืบทอดภาษาไว้ สิ่งนั้นคือคำพูดหรือถ้อยคำที่จดไว้เป็นตัวหนังสือ เรียกว่าภาษาเขียน (Written Language) มีการจัดวางถ้อยคำให้เป็นระเบียบ ตลอดจนเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ให้เป็นไปตามกำหนดที่วางไว้ในตำราไวยากรณ์ และคำพูดในภาษาจะต้องมีเสียงและความหมายแน่นอน ภาษามนุษย์เป็นภาษาที่ได้ทำความเข้าใจกับความตกลงกัน ในความหมายว่าเสียงนั้น ๆ ใดมีความหมายนั้น ๆ และให้เรียงถ้อยคำเป็นอย่างนั้น ๆ¹

ภาษาประกอบขึ้นด้วยคำต่าง ๆ ที่มีความหมาย "คำจะเกิดเป็นภาษาขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคนในสังคมยอมรับคำนั้น ต่างเข้าใจความหมายของคำนั้นสอดคล้องกัน และใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิดระหว่างกัน"² และ "คำพูดในภาษานั้นจะต้องมีเสียงและความหมายที่แน่นอน จะออกเสียงเป็นคำพูดเอาตามอำเภอใจโดยไม่ได้นัดหมายไว้ก่อนไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจกัน"³

ความสำคัญของความเข้าใจคำ

เฮิร์ลอค (Hurlock) กล่าวว่า iva จำนวนคำที่เด็กเข้าใจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม เนื่องจากเด็กต้องใช้คำในการคิดต่อทำความเข้าใจกับกลุ่มเพื่อน เด็กในทุกวัยจะรู้สึกคับข้องใจเมื่อเขาต้องการจะพูด

¹ พระยาอนุนามานราชชน, นิรุกติศาสตร์ ภาค 1, พิมพ์ครั้งที่ 4. (กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน, 2516), หน้า 23-25.

² พระยาอนุนามานราชชน, "วัฒนธรรมและภาษา," เอกสารนิเทศการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 50 คู่มือครูวิชาภาษาไทย (พระนคร: ครูสภา, 2503), หน้า 116.

³ พระยาอนุนามานราชชน, นิรุกติศาสตร์ ภาค 1, หน้า 24-25.

บางสิ่งบางอย่าง แต่เขาไม่สามารถที่จะทำได้เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจคำ หรือไม่สามารถทำความเข้าใจกับคำที่เขาต้องการใช้ได้ ซึ่งจะเป็นผลทำให้เด็กโกรธและรู้สึกว่าคนอื่นไม่ต้องการเข้าใจในตัวเขา¹

แมกกินิตี้ (McGinities) ได้พูดถึงความสำคัญของความเข้าใจคำไว้ว่า ถ้าเด็กรู้คำมากพอเหมาะกับความวัยของตน สามารถนำคำนั้น ๆ ไปใช้ได้ถูกต้อง เด็กก็จะสามารถเข้าใจความคิดของคนอื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมของตน รวมทั้งเด็กจะสามารถสื่อความหมายหรือแสดงความคิดความเข้าใจของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย² และ คอซีย์ (Causey) ก็กล่าวไว้ว่า "คำเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความคิดของบุคคล"³

เฮิร์ลอค (Hurlock) ได้อ้างคำกล่าวของแกรริสัน (Garrison) ที่เน้นความสำคัญของความเข้าใจคำว่า จำนวนคำที่เด็กรู้และเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดความก้าวหน้าและล้มเหลวในการเรียน คำเป็นเครื่องมือที่เด็กใช้ในการเรียนรู้โลกของตน ถ้าเด็กมีความรู้เกี่ยวกับคำน้อยจะทำให้เขาไม่สามารถตีความสิ่งแวดล้อมของเขาได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันซึ่งการติดต่อสื่อสารถึงกันมีความเจริญก้าวหน้ามาก เด็กก็ยิ่งมีความจำเป็นที่จะต้องรู้ เข้าใจคำต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

¹Elizabeth B. Hurlock, Child Development, 4th ed. (New York: McGraw-Hill Book Co., 1964), p. 226.

²Walter M. McGinities, "Language Development," Encyclopaedia of Education Research, 4th ed. (n.d.: The McMillan Co., 1961), pp. 687-688.

³Osear S. Causey, "Vocabulary," in The Reading Teacher's Reader ed. Osear S. Causey (New York: The Ronald Press Co., 1958), p. 211.

และต้องสามารถใช้คำเหล่านั้นได้ด้วย ถ้าไม่เช่นนั้นจะก่อให้เกิดปัญหาการปรับตัวในสังคม¹

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจคำของเด็ก ซึ่งหมายถึงความเข้าใจ ความหมายของคำนั่นเอง วรรณคดีที่เกี่ยวข้องจะอยู่ในหัวเรื่อง ความหมายของคำ ทฤษฎีการไวยากรณ์ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าเด็กเรียนรู้คำมาได้อย่างไร การเรียนรู้ ความหมายของคำ การศึกษาค้นคว้าคำค้นด้วยคำกับสติปัญญาและสัมฤทธิผลทางวิชาการ ความแตกต่างทางเพศ พัฒนาการคำค้นด้วยคำ และวิธีการศึกษาความเข้าใจคำ

ความหมายของคำ

ฟิชเบิน (Fishbein) และอิมันส์ (Emans) กล่าวว่า ควรจะแยกกล่าวถึง "คำ" "ความหมาย" และ "มโนทัศน์" ออกจากกัน "คำ" ควรหมายถึงคำใน ภายภาพ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนกับ "ความ-หมาย" ความสัมพันธ์เป็นไปตามกฎเกณฑ์การใช้ภาษาซึ่งสังคมกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อ ความหมาย ส่วน "ความหมาย" หมายถึงมาตรฐาน (Standard) ของพฤติกรรมใน การสื่อความหมายซึ่งบุคคลที่ใช้ภาษาเดียวกันมีความคิดคล้ายคลึงกัน และ "มโนทัศน์" เป็นประสบการณ์ที่บุคคลสะสมขึ้นจากกระบวนการของภาษา ความสอดคล้องกันของ "คำ" "ความหมาย" และ "มโนทัศน์" ยิ่งยากซับซ้อนมาก มีคำจำนวนมากที่มีได้หลาย ความหมาย และขณะเดียวกันก็มีคำหลายคำที่มีความหมายเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกัน นอกจากนั้นยังมีความหมายที่แตกต่างกันระหว่างความหมายที่กำหนดไว้โดยสังคมกับความ-หมายที่แต่ละบุคคลได้รับประสบการณ์มา² ทั้ง "คำ" "ความหมาย" และ "มโนทัศน์"

¹Hurlock, Child Development, 4th ed., p. 226.

²Justin Fishbein and Robert Emans, A Question of Com-
petence (Chicago: Science Research Associates, 1972), p. 159.

นี้เป็นลักษณะของศัพท์ และมักจะใช้คำว่า "คำ" (word) แทน "ศัพท์" (Vocabulary)

ฟรီး (Fries) ให้ความหมายของ "คำ" (word) ไว้ว่า

"คำ" คือการประสมเสียงซึ่งนำมาใช้เป็นสิ่งเร้าให้นึกถึงประสบการณ์ที่ผ่านมา... ยิ่งกว่านั้นประสบการณ์ที่ถูกกระตุ้นจากการประสมเสียงนั้นจะมีความหมายต่างกันหลายอย่าง แต่จะมีเพียงประสบการณ์เดียวที่เด่นกว่าประสบการณ์อื่น ๆ ประสบการณ์นี้ถูกกำหนดขึ้นโดยข้อความที่ไซร่รวมกัน บ่งถึงสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง...¹

ดังนั้นคำ ๆ หนึ่งจึงสามารถมีได้หลายความหมาย เมื่อพูดถึงคำใดคำหนึ่งขึ้นมา จึงไม่อาจจะให้ความหมายของคำแน่นอนลงไปได้ จะต้องพิจารณาจากข้อความที่ปรากฏร่วม (Context) จึงจะรู้ว่าเป็นความหมายใด

เดลาคาโต และโมเยอร์ (Delacato และ Moyer) ได้จัดความหมายของคำออกเป็น 2 ประการ คือ

1. ความหมายโดยอรรถ (the Denotative meaning)
2. ความหมายโดยนัย (the Connotative meaning)²

ความหมายโดยอรรถ หมายถึงความหมายของคำซึ่งสังคมนิยมใช้และยอมรับเป็นยู่ติ และไ้รวบรวมเข้าไว้ในพจนานุกรม เป็นเรื่องค่อนข้างอยู่ในขอบเขตการศึกษาทางภาษาศาสตร์ ส่วนความหมายโดยนัยค่อนข้างอยู่ในขอบเขตการศึกษาทางจิตวิทยา

¹Charles C. Fries, with the co-operation of A. Aileen Traver, English Word Lists, A Study of Their Adaptability for Instruction (Washington D.C.: American Council on Education, reprinted Ann Arbor, 1950), p. 87.

²Carl H. Delacato and Richard S. Moyer, "Can We Teach Word Meaning?" in The Reading Teacher's Reader, ed. Oscar S. Causey, p. 233.

คือ เมื่อใครฟังคำใดคำหนึ่งนอกจากรู้ความหมายโดยอรรถเป็นคำขึ้นพื้นแล้ว ใจเขายังแปลความหมายโดยนัยควบไปด้วย การแปลความหมายประเภทนี้ได้รวบรวมความรู้สึกนึกคิดส่วนตัว ลักษณะอารมณ์ ประสบการณ์ในอดีต ทศนคติ ค่านิยมของเขามีสื่อสัญลักษณ์นั้น¹ เช่นคำ "ดวงจันทร์" ความหมายโดยอรรถหมายถึงดาวบริวารของโลก แต่ความหมายโดยนัยนั้นอาจได้แก่ กลางคืน ความงาม หรือความสงบ ฯลฯ

แครร์รอล (Carroll) กล่าวว่า การที่จะแยกความแตกต่างของความหมายสองอย่างนี้ได้อาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ คือ ความหมายโดยอรรถนั้นเกี่ยวเนื่องกับรูปร่างหรือสิ่งของที่โต้พบเห็น ส่วนความหมายโดยนัยหมายถึงความหมายที่มาจากสภาพการณ์อื่นเนื่องจากของจริง เป็นที่น่าสังเกตว่า สิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้มักจะก่อให้เกิดความหมายโดยนัย ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ สิ่งของหรือนามธรรม และบุคคลแต่ละคนก็มี ความหมายของตนเองในคำแต่ละคำ นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมก็ยังทำให้ความหมายของคำต่างกันไปด้วย ความหมายของคำแต่ละคำของแต่ละคนไม่คงที่ ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและสถานที่ คำ ๆ หนึ่งในวันหนึ่งอาจเป็นความหมายอย่างหนึ่ง และในอีกวันหนึ่งก็มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง แม้แต่ความหมายแท้จริงก็ยังไม่คงที่ แต่นักภาษาศาสตร์ก็ยังถือว่าคำแต่ละคำนั้นมีความหมายเฉพาะและคงที่ของมันเอง แต่อาจมีความหมายที่เกี่ยวข้องหรือแปรผันไปบ้างจากความหมายที่คงที่นั้น²

¹ ศรีเรือน แก้วกังวาล, จิตวิทยาฝ่ายภาษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2519), หน้า 42-44.

² John B. Carroll, The Study of Language; A Survey of Linguistic and Related Disciplines in America (Cambridge: Harvard University Press, 1953), pp. 95-96.

ออสกู๊ด (Osgood) ได้สร้างเครื่องมือวัด ความหมายโดยนัยของคำ วิธีการของเขาถือหลักว่า คนแต่ละคนย่อมมีความหมายของคำในระดับที่ต่างกัน เช่นคำว่า "รัก" จะมีความหมายตั้งแต่คำตันจนถึงคำนวลที่ยังมีความคิอยู่บ้าง มีหลักฐานปรากฏว่าความหมายโดยนัยมีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องพิสูจน์ว่าพฤติกรรมทางภาษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านอื่น ๆ มาก¹

ลาโด (Lado) แยกความหมายของคำออกเป็น

1. ความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม (Lexical meaning)
2. ความหมายจากการปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำและทำหน้าที่ไวยากรณ์ (Morphological meaning) เช่น -s ใน cats, books ซึ่งมีความหมายเป็นพหูพจน์

3. ความหมายจากการปรากฏในตำแหน่งต่าง ๆ ของประโยค (Syntactic meaning) เช่น Is he a farmer? ความหมายเป็นคำถาม เกิดจากการเปลี่ยนตำแหน่งของกริยาในประโยค

ในบางภาษาความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม (Lexical meaning) อาจมีความหมายทางไวยากรณ์ (Morphological meaning) ด้วย เช่นในภาษาไทยใช้คำว่า "เด็ก" ในความหมายพหูพจน์ โดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปตำแหน่งในภาษาอังกฤษ เช่น เด็กเล่นอยู่ในสนาม

4. ความหมายทางวัฒนธรรม (Cultural meaning) วัฒนธรรมมีส่วนในการกำหนดคำ เช่น พวกเอสกิโมมีคำหลายคำที่บอกลักษณะของหิมะ ในขณะที่ประเทศ

¹Ibid., p. 97.

อื่นอาจจะมีเพียงคำเดียว¹

เบอร์รอน และเคลย์บอธ (Burron and Claybaugh) ให้ความเห็นว่า คำแต่ละคำประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 อย่าง คือ

1. รูปของเสียง (a pronunciation form)
2. รูปที่เขียน (a printed form)
3. ความหมาย (a meaning form)

เกี่ยวกับความหมายของคำ อาจกล่าวได้ว่าทุก ๆ ข้อความที่อ่านจะประกอบไปด้วยความหมายอย่างน้อยที่สุด 3 อย่าง คือ

1. ความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม (Lexical meaning)
2. ความหมายตามโครงสร้าง (Structural meaning)
3. ความหมายตามเนื้อเรื่อง (Contextual meaning)²

๒ ทฤษฎีการไ้ภาษา (Theories of Language Acquisition)

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การไ้ภาษาของเด็กมีทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (Behaviorists) และทฤษฎีของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguists) ดังจะกล่าวต่อไปนี้

¹Robert Lado, "Patterns of Difficulty in Vocabulary," in Teaching English as a Second Language ed. Harold B. Allen and Russell N. Campbell (New York: McGraw-Hill International Book Co., 1972), pp. 276-277.

²Arnold Burron and Amos L. Claybaugh, Basic Concepts in Reading Instruction : A Programmed Approach (Ohio: Charles E. Merrill Publishing Co., 1972), pp. 8-10.

1. ทฤษฎีของนักจิตวิทยาพฤติกรรม เรียกว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ชูนำในทฤษฎีนี้คือ สกินเนอร์ (Skinner) กล่าวว่า การพูดเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เด็กเรียนรู้คำโดยการเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินเข้ากับสิ่งที่เขารับรู้หรือสถานการณ์ต่าง ๆ สกินเนอร์¹ (Skinner) อธิบายไว้ว่า ภาษาเป็นการรวบรวมคำพูด ซึ่งคำพูดจะเกิดจากตัวแปรต่าง ๆ เช่น สิ่งเร้า การตอบสนอง และการเสริมแรงมาควบคุม โดยมีเงื่อนไขไว้ว่า ต้องให้สิ่งเร้าทันทีที่เด็กพูดและเป็นสิ่งเร้าที่เด็กต้องการ สกินเนอร์ (Skinner) แบ่งพฤติกรรมการพูด (Verbal behavior) บนพื้นฐานของความพยายามที่จะอธิบายเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนอันจะเป็นผลให้เกิดการตอบสนองออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. mand เป็นพฤติกรรมการพูดที่เกิดจากความต้องการซึ่งเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) ทำให้เกิดแรงขับ เช่น เด็กหิวอาหารมาก ขอข้าวหรือขนม เมื่อได้รับการตอบสนองเด็กจะพูดต่อไปได้ เพราะการตอบสนองจากผู้ใหญ่เปรียบเสมือนการเสริมแรง

2. echoic เป็นพฤติกรรมการพูดที่เกิดจากการเลียนแบบคำพูดของผู้อื่น เช่น แม่พูดว่า "นก" ลูกจะพูดซ้ำว่า "นก" อีกครั้ง

3. textual เป็นพฤติกรรมการพูดที่เกิดจากการตอบสนองสิ่งเขียนหรือสิ่งพิมพ์ เช่น เด็กอ่านหนังสือได้ เพราะได้รับการเสริมแรงมาก่อน

4. intraverbal เป็นพฤติกรรมการพูดที่เกิดจากการตอบสนองคำพูดของผู้อื่น เช่น การตอบคำถาม

5. tact เป็นพฤติกรรมการพูดที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งของต่าง ๆ ที่เด็กได้สัมผัส เช่น มีผู้สอนให้เด็กรู้จักชื่อสิ่งของต่าง ๆ เมื่อเด็กเรียกชื่อสิ่งของนั้น จะได้รับการเสริมแรง

¹B.F. Skinner, Verbal Behavior (New York: Appleton Century-Crofts, 1957), pp. 35-85.

สกินเนอร์เห็นว่า การเสริมแรงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดในการเพิ่มการตอบสนอง ถ้าให้สิ่งเร้า การตอบสนองและการเสริมแรงสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมจะทำให้เกิดพฤติกรรม และพฤติกรรมนั้นก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในเวลาต่อมา

2. ทฤษฎีของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ผู้นำของทฤษฎีนี้คือ ชอมสกี¹ (Chomsky) เขาเชื่อว่าเด็กมีความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาแรกกำเนิด โดยเด็กมีเครื่องมือการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) หรือ L.A.D. เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่าง ๆ เข้ามา ก็จะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้นโดยใช้ L.A.D. ซึ่งเป็นโครงสร้างภายในทำหน้าที่กลั่นกรองข้อมูลที่ได้รับให้ออกมาเป็นประโยคที่มีไวยากรณ์ ชอมสกีกล่าวว่า เด็กจะรู้ภาษาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาปรับวรรค (Transformation) ประโยคที่ตนได้ยิน โดยการลดเสียง ลดคำ และเปลี่ยนที่ เด็กจะสร้างหลักไวยากรณ์ใหม่ ๆ อย่างอัตโนมัติตามความสามารถของแต่ละคน

เมื่อพิจารณาการได้ภาษาจากทั้ง 2 ทฤษฎี ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การได้ภาษาของเด็กน่าจะได้จากทั้ง 2 ทฤษฎีร่วมกัน โดยพิจารณาแยกได้ว่า การเรียนรู้คำเด็กน่าจะได้อาจมาจากแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม คือได้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เนื่องจากคำเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นแล้วถือเอาการยอมรับของบุคคลในสังคมเป็นเครื่องกำหนดความหมาย การที่เด็กเรียนรู้คำและเข้าใจความหมายของคำได้ต้องอาศัยการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมในสังคม เด็กไม่สามารถที่จะรู้ความหมายของคำได้เอง เมื่อเด็กเรียนรู้ความหมายของคำแล้วก็นำคำเหล่านั้นมาสร้างเป็นประโยคตามหลักไวยากรณ์ เด็กน่าจะพูดประโยคต่าง ๆ ได้โดยอาศัยกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ที่มีอยู่แล้วในสมอง เรา

¹David McNeill, "On theories of Language Acquisition," in Verbal Behavior and General Behavior Theory, ed. Theadou R. Dixon and David L. Horton (Englewood Cliffs, N. J. : Prentice - Hall, 1968), p. 414.

จะสังเกตเห็นว่าเด็กสามารถผูกประโยคที่มีไวยากรณ์ต่าง ๆ กันได้เอง ดังนั้นการสร้างกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์เด็กลำบากจะได้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ตามแนวทฤษฎีจิตวิทยาภาษาศาสตร์

การเรียนรู้ความหมายของคำ

1. พัฒนาการในการเรียนรู้ความหมายของคำ

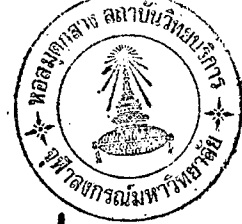
เฮิร์ลอค¹ (Hurlock) ได้กล่าวถึงพัฒนาการในการเรียนรู้ความหมายของคำว่า ไม่มีเด็กคนใดที่สามารถเชื่อมความหมายเข้ากับคำได้เองโดยธรรมชาติ เด็กจะต้องเรียนรู้ว่าคำแต่ละคำมีความหมายเฉพาะอย่างโดยเริ่มเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงความหมายเข้ากับเสียงต่าง ๆ โดยวิธีการวางเงื่อนไข เช่น แม่พูดคำ ๆ หนึ่ง เมื่อเขาให้สิ่งของแก่เด็ก หลังจากแม่ทำเช่นนั้นหลาย ๆ ครั้งเด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ เด็กจะเริ่มเรียนรู้ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสภาพการเฉพาะอย่าง เด็กเล็กจะยังไม่สามารถสรุปรวบรวมความคิดได้ ดังนั้นเมื่อเด็กเรียนรู้ คำว่า "พ่อ" เด็กก็จะเรียกผู้ชายทุกคนว่า "พ่อ" แต่เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กจะเรียนรู้ในการวางหลักเกณฑ์และประยุกต์ความหมายทั่ว ๆ ไปไปยังคำเฉพาะสำหรับบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์เฉพาะ คือเด็กสามารถแยกความหมายของคำว่า "พ่อ" ออกจากผู้ชายอื่น ๆ ได้ การเรียนรู้อันนี้เกิดขึ้นภายในตัวเด็กเอง (insight)

เด็กจะเรียนรู้คำ 2 ชนิด คือ คำทั่ว ๆ ไป (General Vocabulary) และคำเฉพาะ (Special Vocabularies)

ก) คำทั่ว ๆ ไป (General Vocabulary) ได้แก่คำที่มีความหมายทั่ว ๆ ไปและใช้ได้หลายกรณีแล้วแต่สถานการณ์ เช่น คน สวย ไป คำทั่ว ๆ ไป

¹Elizabeth B. Hurlock, Child Development, 5th ed.

(New York: McGraw-Hill Book Co., 1972), pp. 165-166.

จะมีประโยชน์มากกว่าคำเฉพาะ ดังนั้นเด็กจึงเรียนรู้คำทั่วไปก่อน ในทุกระดับอายุเด็ก
จะเรียนรู้คำทั่วไปมากกว่าคำเฉพาะ คำทั่ว ๆ ไปคือ

- 1) คำนาม คำแรกที่เด็กเรียนรู้และใช้คือ คำนาม โดยเฉพาะเป็นคำพยางค์เดียว เด็กจะเรียนรู้จากเสียงที่เด็กชอบก่อน
- 2) คำกริยา หลังจากที่เด็กเรียนรู้คำนามพอที่จะใช้กับคน สิ่งของ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขาแล้ว เด็กก็เริ่มเรียนรู้คำกริยา โดยเฉพาะจะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ

3) คำวิเศษณ์ เด็กจะเริ่มใช้คำวิเศษณ์เมื่ออายุ 1½ ปี คำวิเศษณ์ที่เด็กใช้เริ่มแรกคือ "ดี" "แล้ว" "สวย" "ร้อน" และ "เย็น" ซึ่งเป็นการใช้กับบุคคล อาหาร หรือของเล่น

4) คำคุณศัพท์ เริ่มใช้ควบคู่ไปกับคำวิเศษณ์ คำคุณศัพท์ที่เด็กใช้เริ่มแรกคือ ที่นี่ ที่นั่น

5) คำสันธาน และ คำสรรพนาม เด็กจะเรียนรู้คำประเภทนี้หลังสุด เนื่องจากใช้ยากที่สุด และความหมายของคำก็สับสน

ข. คำเฉพาะ (Special Vocabularies) หมายถึงคำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงและใช้ได้ในบางสถานการณ์เท่านั้น ในวัยเด็กตอนต้นเป็นระยะที่เด็กมุ่งพัฒนาการใช้คำทั่ว ๆ ไป จากวัย 3 ขวบเป็นต้นไป คำเฉพาะต่าง ๆ เริ่มมีบทบาทควบคู่ไปกับการใช้คำทั่ว ๆ ไป คำเฉพาะดังกล่าวจะมีพัฒนาการไปตามวัย คือ

- 1) คำประเภท "ลวงตา" เป็นการเลือกใช้คำที่เด็กพอใจ โดยที่คำนั้นอาจจะเป็นคำยาก คำยาว และเด็กอาจไม่รู้อาจะรู้ความหมาย การเอามาพูดก็เพียงแต่จะแสดงออกว่าตนรู้คำนั้น ปรากฏการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นกับเด็กวัย 1-2 ขวบ
- 2) คำประเภทแสดงจรรยาบรรณ ได้แก่คำ ขอบคุณ ขอโทษ ช่วย สวัสดี ฯลฯ การใช้คำเหล่านี้ได้ถูกต้องแค่ไหนขึ้นอยู่กับการฝึกฝนที่เด็กได้รับ
- 3) คำเกี่ยวกับสี เด็กส่วนมากจะรู้จักชื่อสีเมื่ออายุ 4 ขวบ เด็กจะเรียนรู้ได้เร็วแค่ไหนขึ้นอยู่ด้วยความสนใจในสีและโอกาสในการเรียนรู้

4) คำเกี่ยวกับตัวเลข เด็กจะสามารถนับสิ่งของได้ประมาณอายุ 5 ขวบ เมื่อ 6 ขวบเด็กจะเข้าใจคำ "สาม" "เก้า" "ห้า" "สิบ" และ "เจ็ด" ดีพอที่จะนับสิ่งของได้

5) คำเกี่ยวกับเวลา ประมาณอายุ 6 หรือ 7 ขวบ เด็กจะรู้ความหมายของเวลาเช้า กลางวัน เย็น ฤดูร้อน และฤดูหนาว

6) คำเกี่ยวกับเงิน เด็กอายุ 4-5 ปีจะเริ่มเรียนรู้ค่าของเงินโดยเชื่อมโยงกับสีและขนาดของเหรียญ

7) คำแสดง ระหว่างอายุ 4-8 ปีเด็กส่วนใหญ่โดยเฉพาเด็กชายใช้คำแสดงในการแสดงอารมณ์และใช้เพื่อที่จะได้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน

8) คำสาบาน เด็กชายจะใช้คำประเภทนี้มาก เริ่มเมื่อเด็กเข้าเรียน เด็กจะใช้คำพวกนี้เพื่อทดแทนความรู้สึกอึดอัดและเพื่อแสดงถึงความเป็นผู้มีอำนาจของตน

9) ภาษาลับเฉพาะ จะใช้มากในกลุ่มเด็กหญิงหลังจากอายุ 6 ขวบ เด็กจะใช้ภาษาลับเฉพาะในกลุ่มเพื่อน อาจจะเป็นคำพูดหรือท่าทางก็ได้

2. วิธีการเรียนรู้ความหมายของคำ

แครร์รอดเชื่อว่า การตอบสนองทางภาษานั้นเกิดจากการเรียนรู้มากกว่า การเกิดขึ้นตามธรรมชาติ และปัญหาสำคัญของการเรียนภาษาก็คือการเรียนรู้ความหมายของคำ¹

ฮัมฟรีย์ (Humphrey) ได้ให้คำจำกัดความของความหมายไว้ว่า "ความหมายก็คือภาพในความคิด หรือความคิดโดยทั่วไป หรือความคิดในทางภาษา เรื่องของความหมายเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับสติปัญญาและสิ่งแวดล้อม"²

¹Carroll, The Study of Language, p. 75.

²Ibid.

ทิงเคอร์ (Tinker) ให้ข้อคิดเห็นว่า การที่บุคคลจะเข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ ต้องอาศัยมโนทัศน์ (Concept) ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้คำต่าง ๆ ในการฟัง พูด และอ่านได้ถูกต้องเป็นประการสำคัญ และคำต่าง ๆ จะมีความหมายต่อบุคคลใดใดก็ต้องอาศัยประสบการณ์ของบุคคลนั้น และเมื่อเขาใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น ใช้คำต่าง ๆ สอดคล้องสถานการณ์ใหม่ ๆ และเหตุการณ์ใหม่ ๆ มากขึ้น ก็จะมี ความหมายของคำกว้างขวางและชัดเจนยิ่งขึ้น¹ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของคอลลีจ (Dolch) ที่ว่า คำเป็นสัญลักษณ์ของความหมาย ดังนั้นคำเป็นสัญลักษณ์ของประสบการณ์ด้วย นั่นคือ ผู้ที่มีประสบการณ์มากย่อมรู้คำมาก และผู้ที่มีประสบการณ์น้อยย่อมรู้คำน้อย²

ดร. กอ สวัสดิพานิชย์ ได้กล่าวถึงการเข้าใจความหมายของคำว่า "การที่เด็กจะเข้าใจความหมายของคำได้ เด็กต้องผ่านการเรียนรู้ เพราะต้องได้รับประสบการณ์ (Experience) มาหลายอย่างด้วยกัน เมื่อเอาประสบการณ์ทั้งหลายมารวมกัน เข้าเป็นมโนทัศน์ (Concept) เด็กจึงจะเข้าใจความหมายของคำ ดังนั้นการเข้าใจความหมายของคำจึงเป็นสิ่งที่เด็กต้องเรียน ไม่ใช่อยู่เฉย ๆ ก็จะไ้มาเลย" โดยยกตัวอย่างให้เห็นว่า เด็กได้รับมโนทัศน์ของคำมายากเย็นเพียงไร เช่นคำว่า "หมา" กว่าเด็กจะเข้าใจความหมายของคำนี้อย่างชัดเจน เด็กต้องผ่านประสบการณ์มาหลายอย่าง เช่น เมื่อยังเด็กเด็กอาจจะเคยเห็นหมาที่เลี้ยงในบ้าน เคยเล่นกับหมาตัวนั้นมาตลอด เด็กก็จำได้ว่าสัตว์เลี้ยงตัวนี้เรียกว่าหมา ต่อมาเด็กไปเห็นสัตว์อีกตัวหนึ่งรูปร่างคล้ายกับหมาในบ้าน แต่ตัวนี้มีสีแตกต่างกับตัวที่รู้จัก เด็กเคาเออว่าคงเป็นหมา และได้ยินผู้ใหญ่เรียกสัตว์ตัวนี้ว่าหมาเหมือนกัน วันหนึ่งเด็กไปเที่ยวบ้านเพื่อนพบหมาอีกตัวหนึ่ง

¹Miles A. Tinker, Teaching Elementary Reading (New York: Appleton-Century Crofts, 1952), pp. 157-158.

²E.W. Dolch, "Vocabulary Development," in The Reading Teacher's Reader ed. Oscar S. Causey, p. 233.

ตัวเล็กนิกเคียว สีแปลกประหลาด คือตัวค้างชาวปณคา สัตว์ตัวนี้ผู้ใหญ่ก็เรียกว่าหมา นานมาอีก เด็กไปพบสัตว์ตัวหนึ่งใหญ่โตกว่าที่เคยเห็นมา แต่ลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกับหมา ที่เคยรู้จักมาแล้ว สัตว์ตัวนี้เด็กไม่แน่ใจว่าจะเรียกอย่างไร เมื่อถามผู้ใหญ่ก็ได้รับคำตอบ ว่าหมา กวาคความคิรวบยอดเกี่ยวกับหมาจะสมบูรณ์ได้เด็กก็ต้องเคยเห็นหมามานับสิบตัว ถึงอย่างนั้น ความคิรวบยอดของเด็กบางคนยังไม่สมบูรณ์ง่าย ๆ คงจะสังเกตได้ว่า เด็กบางคนเรียกดูกรว่าหมาก็มี เด็กเรียกเสียว่าแมวก็เป็นสิ่งที่เราพบเห็นบ่อย ๆ¹

เวอร์เนอร์ และแคปแลน (Werner and Kaplan) ได้ศึกษาการเรียนรู้ ความหมายของคำจากท้องเรื่อง (Verbal context) โดยใช้คำที่ไม่มี ความหมายเลย 12 คำ ในประโยคต่าง ๆ กันกับเด็กที่มีอายุ 8-13 ปี เช่นคำว่า คอร์ปซัม (CORPLUM) เมื่อเอาคำนี้ไปไว้ในประโยคที่มีความหมายของคำง่ายอื่น ๆ อยู่ด้วย เด็กสามารถให้ ความหมายของคำนี้ได้อย่างรวดเร็ว และจากการศึกษาพบว่า เด็กไม่สามารถแยกข้อ แตกต่างของความหมายของคำในแต่ละประโยค เพราะเด็กไม่สนใจในคำแวดล้อม แต่มุ่ง ที่ความหมายของคำมากกว่า นอกจากนั้นยังพบว่า เด็กบอกความแตกต่างของคำใน ประโยคได้หลายวิธี เช่น การหาความหมายของคำว่า คอลเลค (Collect) แปลว่า รวบรวม ปรากฏว่าเด็กใช้คำนี้ในความหมายที่ผิดไปเพราะเอาแนวเทียบจากประโยค ข้างประโยคที่เคยใช้ ลักษณะการสับสนในการใช้คำในประโยคเช่นนี้จะลดลงเมื่อเด็กมี อายุ 11 ปีขึ้นไป และในเด็กที่อายุมากขึ้นการใช้คำสับสนในประโยคจะลดลง ดังนั้นจึง กล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงในด้านความหมายของคำจะมีขึ้นในเด็กอายุ 11 ปีขึ้นไป²

003348

¹ กอ สวัสดิทานิชย์, การสอนอ่านขั้นประถม (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา, 2505), หน้า 7.

² Heinz Werner and Edith Kaplan, "Development of Word Meaning Through Verbal Context : An Experimental Study," in Reading in Education Research : Intellectual Development, ed. Pauline S. Sear (New York: John Willey & Son, (1971), pp. 555-561.

จากที่กล่าวมาแล้ว ความสำเร็จในการเรียนภาษาของเด็กมิใช่เป็นไปอย่างราบรื่น เด็กจะต้องพบกับความยากลำบากนานาประการกว่าจะเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของคำแต่ละคำ

ทิงเกอร์ (Tinker) ได้อ้างคำกล่าวของเกรย์และโอดัมเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จทางด้านความหมายของคำไว้ 4 ประการคือ

1. ความสามารถทั่ว ๆ ไปและระดับวุฒิภาวะของเด็ก เป็นตัวกำหนดขอบเขตในการเรียนรู้ความหมายของคำ ดังนั้นแม้ว่าเด็กจะมีอายุเท่ากันก็มีความสามารถในการใช้คำได้แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์และความพร้อมในการอ่านของเด็ก มีบทบาทสำคัญยิ่งในการรู้ความหมายของคำเพิ่มขึ้น
3. ความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กต้องการเรียนความหมายของคำต่าง ๆ
- ✓ 4. การสอนคำต่าง ๆ ให้แก่เด็ก จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจคำกว้างขวางมากขึ้น¹

การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการของความเข้าใจคำนั้น ไม่เพียงแต่ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ความหมายของคำใหม่ ๆ เท่านั้น แต่ควรส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ความหมายใหม่ของคำเก่าด้วย เช่น เริ่มแรกเด็กรู้คำว่า "ส้ม" หมายถึงผลไม้ชนิดหนึ่ง ต่อมาเด็กค้นพบว่า "ส้ม" อาจจะหมายถึงชื่อของสีชนิดหนึ่ง และต่อมาเด็กก็จะรู้ว่า "ส้ม" หมายถึงสีที่เกิดจากการผสมสีแดงกับสีเหลือง²

¹Tinker, Teaching Elementary Reading, pp. 157-158.

²Hurlock, Child Development, 5th ed., p. 165.

รัสเซล (Russell) ได้เห็นว่า คำที่เด็กเข้าใจแล้วและความสามารถที่จะเข้าใจความหมายของคำใหม่เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เด็กที่เข้าใจคำมากจะสามารถเดาความหมายของคำที่พบใหม่ได้อย่างใกล้เคียง และใช้คำนั้น ๆ ได้โดยที่ตนเองยังไม่พบความหมายที่สมบูรณ์ ยิ่งกว่านั้น ความเข้าใจคำจะขยายกว้างมากขึ้นเมื่อเด็กได้อ่านมากขึ้น¹

การศึกษาค้นคว้าด้านถ้อยคำกับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการ

เฮอร์ลอค (Hurlock) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษาและความสามารถทางสมองจะเป็นไปในทางบวก การเข้าใจความหมายและการใช้คำจะมีบทบาทมากในแบบทดสอบสติปัญญา และเป็นการยากที่จะตัดสินว่าความสัมพันธ์นั้นเป็นไปอย่างไร เด็กได้รับคะแนนจากแบบทดสอบสติปัญญาสูงเพราะเขามีภาษาดี หรือการที่เขามีภาษาดีเป็นเพราะเขามีสติปัญญาสูง ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้ง 2 อย่าง²

เฮอร์เรียท (Herriot) เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของภาษากับกระบวนการคิด เขากล่าวไว้ว่า การทดสอบทางด้านภาษาจะทำให้เราทราบถึงพฤติกรรมภายในจิตใจของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นความสามารถของสมองในด้านการคิด ความเข้าใจหรือการแก้ปัญหา³

กิลฟอร์ด (Guilford) ได้เสนอทฤษฎีว่า ภาษาเป็นโครงสร้างส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความสามารถทางสมองของมนุษย์ได้ ดังนั้นในการสร้างแบบทดสอบสติปัญญา

¹David H. Russell, Children's Thinking (Boston: Ginn and Company, 1956), p. 229.

²Hurlock, Child Development, 4th ed., p. 232.

³Peter Herriot, An Introduction to the Psychology of Language (London: Methuen Co., 1970), pp. 14-15.

จึงมีแบบทดสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษาและคำศัพท์รวมไว้ด้วย¹

จากการศึกษาแบบทดสอบที่ใช้วัดสติปัญญาเกือบทุกฉบับ จะวัดความสามารถด้านภาษาโดยเฉพาะความสามารถด้านความเข้าใจคำอยู่ด้วยเสมอ เช่นแบบทดสอบสติปัญญาของสแตนฟอร์ด-บิเนต พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบศัพท์ 45 คำ กับอายุจิตที่ได้จากแบบสอบรวม มีค่าสูงคือ .71, .83, .86 และ .83 สำหรับกลุ่มผู้รับการทดสอบอายุ 8, 11, 14 และ 18 ปี ตามลำดับ²

ในแบบทดสอบเชาว์ปัญญาผู้ใหญ่เวคสเลอร์ (Wechsler Adult Intelligence Test) ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบย่อย 11 ชุด นั้น 1 ชุดจะเป็นแบบสอบความเข้าใจความหมายของคำ 40 คำ³

นอกจากนั้นได้มีผู้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจคำกับสติปัญญาหลายคน โลบ (Loeb) ได้ใช้แบบทดสอบซีซอร์ และเอกเคอร์สัน ฟอร์ม 1 (Seashore - Eckerson General English Recognition Vocabulary Test, Form I) กับเด็กเกรด 4 ถึงเกรด 6 พบว่า ความเข้าใจคำมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาที่วัดได้จากแบบทดสอบดังกล่าว⁴

¹J.P. Guilford and Marry L. Tenaper, "Implication of Structure of Intellect Model for High School and College Students," in Teaching for Creative Endeavor, ed. William B. Micheal (Bloomington and London: Indiana University Press, 1968), p. 63.

²แอน อนาสตาซี, การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา, แปลโดย ประทุมสุข อชาวอำรุง และคนอื่น ๆ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 200.

³เรื่องเดิม; หน้า 273.

⁴Loeb, "A Vocabulary Study of Fourth, Fifth and Sixth Grade Children," Educational Dissertation (Publication No. 20, University of Arkansas, 1957), p. 604.

สเปคี่ (Spache) ได้ศึกษาค้นคว้าโดยใช้แบบทดสอบภาคคำศัพท์ซึ่งอยู่ในแบบทดสอบสติปัญญาของสแตนฟอร์ด-บิเนต (Revised Stanford Binet Scale) พบว่าสามารถจะนำเฉพาะส่วนคำศัพท์ คือ The picture vocabulary section หรือรวม vocabulary section กับ vocabulary series มาใช้ทำนายอายุสมองแทนมาตรวัดทั้งหมดได้ และพบต่อไปอีกว่า คะแนนจากความเข้าใจคำนี้สามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการได้เป็นอย่างดี¹

แทรกเลอร์ (Traxler) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจคำ กับสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการโดยทั่วไป ในระดับชั้นประถมศึกษา โดยศึกษากับเด็กเกรด 4 ถึงเกรด 8 ใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์สแตนฟอร์ด (Stanford Achievement Test) หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความเข้าใจคำกับคะแนนรวมทั้งหมดของแบบทดสอบ พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .839, .877, .809, .780 และ .827 สำหรับกลุ่มตัวอย่างเกรด 4 ถึงเกรด 8 ตามลำดับ นอกจากนั้นยังพบอีกว่า คะแนนความเข้าใจคำมีความสัมพันธ์สูงกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบสติปัญญาของคูลแมน-แอนเดอร์สัน (Kuhlman-Anderson Intelligence Test) เขาสรุปว่า คะแนนความเข้าใจคำเป็นตัวทำนายที่ดีของคะแนนรวมทั้งหมดจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์สแตนฟอร์ด พร้อมทั้งเป็นตัวทำนายสติปัญญาได้ควย และคะแนนความเข้าใจคำเป็นตัวทำนายที่ดีของคะแนนผลสัมฤทธิ์มากกว่าคะแนนจากแบบทดสอบสติปัญญาของคูลแมน-แอนเดอร์สัน²

¹George Spache, "The Vocabulary Tests of the Revised Stanford-Binet as Independent Measures of Intelligence," Journal of Educational Research 36 (March, 1943): 512-516.

²Arthur E. Traxler, "The Relationship Between Vocabulary and General Achievement in the Elementary School," The Elementary School Journal XLV (February, 1945): 331-333.

ชอว์ (Shaw) ศึกษา นักเรียนเกรด 9 จำนวนประมาณ 600 คน พบว่า ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ได้ค่าสหสัมพันธ์มีพิสัยตั้งแต่ .58 - .78¹

ในปี 1966 มิทเลอร์ (Mittler) อ้างถึงผลการศึกษาของชอว์ (Shaw) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจคำจากแบบทดสอบ The Reabody Picture Vocabulary Test กับความสามารถทางสติปัญญาจากแบบทดสอบเชาว์ปัญญาเวคสเลอร์ สำหรับเด็ก (Wechsler Intelligence Scale for Children หรือ WISC) พบว่า มีความสัมพันธ์กันเล็กน้อย²

นอกจากนั้นมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความเข้าใจคำ Ammons Full Range Picture Vocabulary Test ซึ่งคำที่นำมาทดสอบ นั้นเป็นคำสำคัญที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นแบบทดสอบที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง กับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบสติปัญญาของบิเนต (Stanford Binet) พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์กันสูง³

¹D.C., Shaw, "Study of Relationship Between Thurstone Primary Mental Ability and High School Achievement," Journal of Educational Psychology 40 (April, 1949) : 239-249.

²P.J. Mittler, "Language Disorders," in The Psychological Assessment of Mental and Physical Handicaps, ed. Peter Mittler (London: Tavistock Publications in Association with Methuen & Co., 1970), p. 633.

³ศรียา นิยมธรรม, พัฒนาการทางภาษา, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2519), หน้า 40.

จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ความสามารถในการเข้าใจคำ มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา และสัมฤทธิผลทางการเรียน ซึ่งตรงกับคำกล่าวของซีเกอร์ (Seager) อังโครบรัสเซล (Russell) ว่า "ความสามารถในการอ่าน การพูด การเขียน และความคิดต่าง ๆ ของเด็ก เป็นผลของการเข้าใจคำทั้งสิ้น"¹ และ เฮอร์ลอค (Hurlock) ก็ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ มีความสัมพันธ์สูงกับสัมฤทธิผลทางการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษา² ดังนั้นความเข้าใจคำจึงเป็นรากฐานสำคัญของสัมฤทธิผลทางการเรียน

การศึกษาค้นคว้าพัฒนาการคำถ้อยคำ

ผู้ที่เริ่มศึกษาพัฒนาการคำถ้อยคำเป็นคนแรกคือ มาดอราห์ สมิท (Madorah Smith, 1926) โดยวัดความเข้าใจคำของเด็กอายุ 8 เดือน ถึง 6 ปี จำนวน 244 คน คำที่เข้ทดสอบเลือกทุก ๆ คำที่ 20 จากบัญชีคำของทอร์นไดค์ (Thorndike) 10,000 คำ ซึ่งมีความถี่ในการใช้สูงสุด แล้วนำคำเหล่านั้นมาเลือกอีกครั้ง ได้คำ 203 คำ นำไปทดสอบเด็ก โดยให้เด็กดูรูปภาพ สิ่งของ หรือถามคำถามเพื่อให้เด็กพูด ตัวอย่างคำที่ทดสอบ เช่น

- ข้อ 1 Button ให้เด็กดูกระดุมธรรมดาที่มี 2 รู แล้วถามว่าคืออะไร
 ข้อ 40 Strawberry ให้เด็กดูรูปสตรอเบอร์รี่ แล้วถามว่าคืออะไร
 ข้อ 80 Sunlight ให้เด็กเติมคำในประโยคให้ได้อความ คือ

"When the moon shines we see the moon-
 light; when the sun shines we see the
 _____."

¹David H. Russell, Children Learn to Read (New York: Ginn and Company, 1949), p. 164.

²Hurlock, Child Development, 4th ed., p. 232.

ข้อ 200 Arbor ถามคำถามให้เด็กตอบ What is an arbor?

จำนวนคำที่เด็กเข้าใจจาก 200 คำ จะคูณด้วย 20 เพื่อประมาณจำนวนคำที่เขาเข้าใจทั้งหมด พบว่า เด็กมีความเข้าใจคำเพิ่มตามระดับอายุ เด็กจะเริ่มเข้าใจคำเมื่ออายุ 10 เดือน และพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ดังนี้

อายุ	จำนวนคำโดยประมาณ
8 เดือน	0
10 เดือน	1
1 ปี	3
1 ปี 3 เดือน	19
1 ปี 6 เดือน	22
1 ปี 9 เดือน	118
2 ปี	272
2 ปี 6 เดือน	446
3 ปี	896
3 ปี 6 เดือน	1,222
4 ปี	1,540
4 ปี 6 เดือน	1,870
5 ปี	2,072
5 ปี 6 เดือน	2,289
6 ปี	2,562

จากการศึกษาครั้งนี้ สมิทยังได้วิเคราะห์ค่าจากการบันทึกการสนทนาของเด็ก 88 คน ขณะเล่นตามสบาย พบว่า ใน 1 ชั่วโมง เด็กอายุ 2 ปี จะพูดได้เฉลี่ยประมาณ

50 คำ และอายุ 4 ปี พูดได้เฉลี่ยประมาณ 400 คำ¹

✓ แมคคาร์ธี (McCarthy, 1930) ศึกษาคำพูดของเด็กชายหญิงอายุ 18 เดือน ถึง 54 เดือน จำนวน 140 คน แบ่งอายุเป็น 7 ระดับ แต่ละระดับห่างกัน 6 เดือน เด็กมีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง ศึกษาโดยการสังเกตการพูดของเด็กในสถานที่ต่าง ๆ และในห้องทดลอง บันทึกเฉพาะคำที่เด็กพูดกับผู้ทดลองติดต่อกัน 50 ครั้ง ได้ผลคือ เด็กใช้คำในการพูดเพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น คือ

อายุ 18 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	20.3 คำ
อายุ 24 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	66.6 คำ
อายุ 30 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	147.7 คำ
อายุ 36 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	170.3 คำ
อายุ 42 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	203.7 คำ
อายุ 48 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	216.3 คำ
อายุ 54 เดือน	คำที่ใช้พูดโดยเฉลี่ย	230.5 คำ

จากผลการศึกษาพบอีกว่า เด็กอายุน้อยจะใช้คำนามเป็นส่วนใหญ่ เด็กอายุ 18 เดือน คำที่ใช้เป็นคำนามร้อยละ 50 คำกริยาร้อยละ 14 ถึง 25 อายุ 18 ถึง 54 เดือน เด็กจะใช้คำกริยาไกร้อยละ 14 ถึง 25 ของคำที่พูดได้ทั้งหมด ใช้คำกริยาวิเศษณ์ได้เกือบร้อยละ 14 ถึง 25 สรรพนามร้อยละ 10 ถึง 20 ส่วนคำบุรพบท เด็กอายุ 18 เดือน จะยังไม่มีใช้ อายุ 2 ปี ใช้บุรพบทร้อยละ 3 และอายุมากขึ้นใช้

¹M.E. Smith, "An Investigation of the Development of the Sentence and the Extent of Vocabulary in Young Children," Univ. Iowa Stu. Child Welf., III, No. 5 (1926) citing George G. Thompson, Child Psychology, 2d ed. (Houston: Miffin Co., 1962), pp. 367-368.

บรรพทร้อยละ 7 ของคำที่ใช้ทั้งหมด¹

เชอร์เลย์ (Shirley, 1933) ได้ศึกษาการใช้คำของเด็กอายุ 0 - 2 ปี จำนวน 25 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์และทดสอบ ในช่วงอายุ 1 ปีแรกจะทดสอบสปีคคำทีละครั้ง ส่วนอายุ 1 ปีหลังจะทดสอบ 2 สปีคคำทีละครั้ง ผลปรากฏว่า โดยเฉลี่ยเมื่ออายุมากขึ้นเด็กจะพูดคำได้มากขึ้น เด็กพูดคำแรกได้เมื่ออายุ 15 เดือน เปลี่ยนแบบคำต่าง ๆ ได้เมื่ออายุ 1 ปี 4 เดือน เรียกชื่อรูปภาพในหนังสือ เช่นคำว่า "dog" ได้เมื่ออายุ 1 ปี 9 เดือน และพูดคำว่า "baby" ได้เมื่ออายุ 2 ปี²

จากการศึกษาของซีเกอร์ (Seager, 1939) พบว่า นักเรียนเกรด 1 จะรู้จักคำโดยเฉลี่ยประมาณ 2,500 คำ และจะรู้จักเพิ่มขึ้นถึง 1,000 คำต่อปีในระดับประถมต้น 2,000 คำต่อปีในระดับประถมกลาง และ 3,000 คำต่อปีในเกรด 7 ถึง 9 เขาสรุปว่า นักเรียนเกรด 6 จะรู้จักคำโดยเฉลี่ยประมาณ 8,000 คำ และนักเรียนเกรด 9 จะรู้จักคำโดยเฉลี่ยประมาณ 16,000 คำ³

¹McCarthy, "Language Development in the Preschool Child," in Child Behavior and Development, ed. Roger G. Barker, Jacob S. Kohnin and Herbert F. Wright (New York: McGraw-Hill Book Co., 1943), pp. 107-126.

²N. M. Shirley, "The First Two Years : A Study of Twenty-Five Babies. II. Intellectual Development." Inst. Child Welf. Monogr. Ser. Minneapolis, Minn. : University of Minnesota Press, 1933 citing George G. Thompson, Child Psychology, pp. 365 - 366.

³J.C. Seager, "Vocabulary Problems in the Elementary School," Elementary English Review, 16 (1939) : 157-166.

สมิท (Smith, 1941) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับคำของนักเรียนเกรด 1 ถึง เกรด 12 โดยใช้แบบทดสอบของซีซอร์ (Seashore's Test) พบว่า จำนวนคำที่เด็กจะจำได้จะแตกต่างกันในแต่ละชั้น โดยนักเรียนเกรด 1 มีความรู้คำโดยเฉลี่ยถึง 16,900 คำ มีพิสัยจาก 5,500 คำ ถึง 32,800 คำ ส่วนนักเรียนเกรด 12 มีความรู้คำโดยเฉลี่ย 47,300 คำ¹

ในประเทศไทยมีการศึกษาพัฒนาการด้านถ้อยคำเริ่มมี 2500 สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องพัฒนาการทางความสามารถในการใช้ถ้อยคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียน 4 แห่ง ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี จำนวน 268 คน เพื่อศึกษาคำมูลฐาน (Basic Vocabulary) ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บอกคำที่ตนรู้จักให้ผู้ทดสอบจดไว้ ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 4 ให้เขียนคำที่นึกได้ภายในเวลา 10 นาที ยกเว้นคำที่เป็นวิสามานยนาม เช่น ชื่อคน ชื่อเมือง ฯลฯ ผลของการค้นคว้าปรากฏว่ามีความก้าวหน้าตามลำดับชั้นเรียน ขณะเดียวกันประเภทของถ้อยคำที่เป็นรูปธรรม นามธรรม กิจกรรม และเบ็ดเตล็ด รวมทั้งการเกี่ยวโยงของถ้อยคำ ก็มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตามลำดับชั้นด้วย เช่น เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใช้คำที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ สิ่งของ สัตว์ คน ฯลฯ มากที่สุด และการใช้คำรูปธรรมจะลดจำนวนลงเป็นลำดับในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ส่วนคำที่เป็นนามธรรม ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับเวลา จักรวาล ความนึกคิด ฯลฯ เด็กจะใช้ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับชั้น การใช้

¹Mary K. Smith, "Measurement of the Size of the General English Vocabulary Through the Elementary Grades and High School, Genetic Psychology Monographs 24 (1941) : 311-45 citing Wallace A. Kennedy, Child Psychology (Englewood Cliffs, N. J. : Prentice-Hall, 1971), p. 327.

คำจำพวกนามธรรมต้องอาศัยความรู้และความเข้าใจที่สูงกว่าคำจำพวกรูปธรรม เด็กอายุน้อยจึงใช้คำรูปธรรมได้มากกว่าค่านามธรรม คำมูลฐานของเด็กทุกชั้นที่รวบรวมได้ภายในเวลา 10 นาที โดยคำนึงถึงความเข้าใจของเด็กเป็นส่วนใหญ่ ไม่สนใจตัวสะกดการันต์ มีทั้งหมด 2,709 คำ ซึ่งแยกตามลำดับชั้นได้ดังนี้

ชั้นประถมปีที่ 1	จำนวนคำมูลฐาน	1,028 คำ
ชั้นประถมปีที่ 2	จำนวนคำมูลฐาน	1,164 คำ
ชั้นประถมปีที่ 3	จำนวนคำมูลฐาน	1,173 คำ
ชั้นประถมปีที่ 4	จำนวนคำมูลฐาน	1,360 คำ ¹

ต่อมาปี 2503 นวลเพ็ญ โกศลเศรษฐ ได้ศึกษาค้นคว้าต่อจากสถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่องเด็ก โดยใช้วิธีการแบบเดียวกัน แต่ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ปัจจุบันเป็นประถมปีที่ 5-7) จำนวน 335 คน ผลปรากฏว่า อัตราการเพิ่มจำนวนคำไม่เพิ่มตามชั้นหรืออายุที่สูงขึ้น คำที่รวบรวมได้ในระยะเวลา 10 นาที แยกไว้ได้ดังนี้

ชั้นมัธยมปีที่ 1	จำนวนคำ	5,305 คำ
ชั้นมัธยมปีที่ 2	จำนวนคำ	4,128 คำ
ชั้นมัธยมปีที่ 3	จำนวนคำ	5,885 คำ ²

¹สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, "พัฒนาการในการใช้ถ้อยคำของเด็ก," รายงานการวิจัย ฉบับที่ 1 (พระนคร: สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2502), หน้า 1-21.

²Nuanpen Kosolsrath, "A Study of Verbal Development of Children in Two Secondary Schools in Bangkok" (Master's Thesis, College of Education, 1960), p. 119.

ปี 2513 สวานา พรพัตน์กุล ได้ศึกษาพัฒนาการทางถ้อยคำของนักเรียนในโรงเรียนของสถานเลี้ยงดูเด็ก เปรียบเทียบกับเด็กนักเรียนในโรงเรียนสามัญ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ข้อสอบวัดความเข้าใจคำเป็นรูปภาพ และมีคำตอบ 4 ตัวเลือก ผลการศึกษาพบว่า

1. พัฒนาการทางถ้อยคำของเด็กธรรมดาในโรงเรียนสามัญดีกว่าเด็กธรรมดาในโรงเรียนของสถานเลี้ยงดูเด็กทั้ง 2 ระดับ
2. เด็กธรรมดาในสถานเลี้ยงดูเด็กมีพัฒนาการทางถ้อยคำดีกว่าเด็กขาดพ่อแม่ในสถานเลี้ยงดูเด็กทั้ง 2 ระดับ
3. เด็กประถมศึกษาปีที่ 3 มีพัฒนาการทางถ้อยคำดีกว่าเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในทุกประเภทของกลุ่มตัวอย่าง และพบว่าเด็กอายุมากมีพัฒนาการทางถ้อยคำดีกว่าเด็กอายุน้อย
4. ส่วนใหญ่เด็กหญิงมีพัฒนาการทางถ้อยคำดีกว่าเด็กชาย¹

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กจะมีความเข้าใจคำและสามารถใช้คำได้เพิ่มขึ้นตามระดับอายุ

✓ การศึกษาค้นคว้าถ้อยคำกับความแตกต่างระหว่างเพศ

เฮอร์ลอค (Hurlock) กล่าวว่า จากการสังเกตการใช้ภาษาของเด็กหลาย ๆ ด้าน เช่น ความยาวของประโยคที่ใช้พูด จำนวนคำที่เด็กรู้จัก พบว่า เด็กหญิงมีความก้าวหน้ามากกว่าเด็กชาย² แต่ความแตกต่างนั้นมีการศึกษาที่ให้ผลแตกต่างกัน และพบว่า

¹ สวานา พรพัตน์กุล, "พัฒนาการทางถ้อยคำของนักเรียนของสถานเลี้ยงดูเด็ก เปรียบเทียบกับนักเรียนโรงเรียนสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513), หน้า 50-51.

² Hurlock, Child Development, 4th ed., p. 233.

มีแนวโน้มว่าเด็กหญิงจะมีความสามารถสูงกว่าเด็กชาย แมคคาร์ธี (McCarthy) อธิบายแนวโน้มนี้ในแง่ความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า ในระยะขวบปีแรกเด็กยังไม่มี ความแตกต่างทางเพศอย่างแท้จริง เด็กจะมีความรู้สึกกับมารดาเหมือน ๆ กัน เมื่อเด็กโตขึ้น เด็กหญิงเริ่มเลียนแบบแม่ ในขณะที่เด็กชายพยายามที่จะเลียนแบบพ่อ แต่เนื่องจากพ่อ มักจะต้อออกนอกบ้านมากกว่าแม่ ดังนั้นเด็กชายมีโอกาสใกล้ชิดกับพ่อน้อยกว่าที่เด็กหญิง ใกล้ชิดกับแม่ ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างเด็กหญิงกับแม่จะช่วยให้เด็กหญิงเรียนรู้ ในการพูดได้เร็วกว่าและเร็วกว่าเด็กชาย นอกจากนั้นเด็กหญิงมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไป ในการใช้ภาษามากกว่าเด็กชาย เป็นต้นว่าพูดคุยกับเพื่อนบ้านตลอดจนผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ส่วนเด็กชายมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่เกี่ยวกับกิจกรรมด้านร่างกายที่ต้องใช้กล้ามเนื้อ เช่น วิ่งเล่น ชกตอย ดังนั้นเด็กชายจึงมีโอกาสใช้ภาษาติดต่อกับบุคคลอื่นน้อยกว่าเด็กหญิง¹

นอกจากนั้น แมคคาร์ธี (McCarthy) ยังได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการ คำนภาษาของเด็กวัยก่อนเข้าเรียน อายุระหว่าง 18 เดือน ถึง 54 เดือน จำนวน 140 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจทางคำนภาษา โดยใช้คำ 50 คำเป็นสิ่งที่เราให้เด็ก แสดงปฏิกิริยาตอบสนอง ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศ คือ เด็กหญิงมีความ ก้าวหน้าทางคำนภาษามากกว่าเด็กชาย² /

¹Dorothea A. McCarthy, "Some possible explanation of Sex Difference in Language Development and Disorders," Journal of Psychology 35 (September 1953) : 155-160.

²Dorothea A. McCarthy, "Language Development in Children," in Manual of Child Psychology ed. Leonard Carmichael (New York: John Willey & Son, 1954), p. 579.

แมคคาร์ธี (McCarthy) อ้างถึงฟิชเชอร์ (Fischer) ที่ศึกษาเกี่ยวกับจำนวนคำที่รู้จักและคำต่าง ๆ ที่ใช้ พบว่า เด็กหญิงเก่งกว่าเด็กชาย¹ และอนาสตาซี และ ไดแอนเจโล (Anastasi and D' Angelo) ศึกษาจำนวนคำที่เด็กใช้และความซับซ้อนของรูปประโยค เปรียบเทียบเด็กนิโกรและเด็กผิวขาวในระยะก่อนเข้าเรียน โดยใช้แบบทดสอบของกูคอินน์ (Goodenough Draw a Man J.A. Test) ผลการศึกษาส่วนหนึ่งเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ พบว่า เด็กชายนิโกรก้าวหน้ากว่าเด็กหญิงนิโกร ทั้งจำนวนคำที่ใช้และความซับซ้อนของรูปประโยค ทั้งนี้อาจจะเป็นผลเนื่องจากการเลี้ยงดู²

เทมปลิน (Templin) ใ้ค้ศึกษาผลการค้นคว้าของสมิท (Smith) ซึ่งได้ศึกษาความเข้าใจคำของเด็กชั้นประถมตั้งแต่เกรด 1 ถึงเกรด 3 จำนวน 267 คน โดยใช้แบบทดสอบคำศัพท์แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ผลปรากฏว่า คะแนนความเข้าใจคำระหว่างเด็กชายและเด็กหญิง เด็กที่มีอายุมากและอายุน้อย ไม่แตกต่างกัน แต่เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะได้คะแนนความเข้าใจคำสูงกว่าเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ³

โลบ (Loeb) ได้ศึกษาจำนวนคำที่เด็กเข้าใจ โดยศึกษาเด็กเกรด 4, 5 และ 6 ในมลรัฐอาร์แคนซัส (Arkansas) พบว่า เด็กที่ต่างกันทางสติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษาของบิดามารดา มีจำนวนคำศัพท์ที่เข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับความแตกต่างทางเพศนั้น ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในความเข้าใจคำแต่อย่างใด⁴

¹Ibid.

²Ibid.

³Mildred C, Templin, Certain Language Skill in Children, Their Development and Interrelationship (Minneapolis, University of Minnesota Press, 1957), p. 108.

⁴Henry Joe, Loeb, "A Vocabulary Study of Fourth, Fifth, and Sixth Grade Children," Educational Dissertation, p. 604.

ในประเทศไทย นวลเพ็ญ โทศลเศรษฐ์ ศึกษาพัฒนาการทางการใช้ถ้อยคำของเด็กชั้นมัธยมปีที่ 1-3 (ประณมปีที่ 5-7 ในปัจจุบัน) ในปี พ.ศ. 2503 จากโรงเรียนรัฐบาล พบว่า ในชั้นมัธยมปีที่ 3 (ประณมปีที่ 7 ปัจจุบัน) เด็กชายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง รู้จักคำมากกว่าเด็กหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเดียวกัน และมากกว่าเด็กชายหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำอีกด้วย¹

สุชา จันทรเอม ได้ศึกษาความเข้าใจคำของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งในจังหวัดพระนคร จำนวน 312 คน ชาย 195 คน หญิง 117 คน โดยสุ่มคำที่วิเคราะห์ได้จากแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เล่ม มาสร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำแบบเลือกตอบ ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความเข้าใจคำอยู่ในเกณฑ์ดี
2. คำที่นักเรียนมีความเข้าใจมากที่สุด คือคำ "หญิงหมาย" นักเรียนตอบถูกต้องร้อยละ 98.33 ส่วนคำที่นักเรียนมีความเข้าใจน้อยที่สุด คือคำ "ผงก" นักเรียนตอบถูกต้องร้อยละ 10.00
3. นักเรียนหญิงมีความสามารถในการเข้าใจคำสูงกว่านักเรียนชาย
4. นักเรียนในกลุ่มอายุต่ำ มีความสามารถในการเข้าใจคำสูงกว่านักเรียนในกลุ่มอายุสูง
5. นักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน คือไม่ว่าจะมีอาชีพประเภทวิชาชีพ ประเภทธุรกิจการค้า หรือประเภทช่างผลิตและกรรมกรก็ตาม มีความสามารถในการเข้าใจคำไม่แตกต่างกัน²

¹Nuanpen Kosolsreth, "A Study of Verbal Development of Children in Two Secondary Schools in Bangkok," p. 119.

²สุชา จันทรเอม, "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจคำศัพท์และความเข้าใจการอ่านของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งในจังหวัดพระนคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2509), หน้า 42 - 55.

จากผลการศึกษาดังกล่าวยังไม่อาจสรุปได้ว่า ความแตกต่างระหว่างเพศมีผลต่อความสามารถในการเข้าใจคำหรือไม่

วิธีการศึกษาความเข้าใจคำ

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การศึกษาความเข้าใจคำของเด็กนั้นแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ การสังเกตโดยธรรมชาติ และการใช้แบบทดสอบ การศึกษาแบบแรกใช้การบันทึกคำที่เด็กพูดหรือคำที่เด็กใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามวัยที่ต้องการศึกษา การศึกษาแบบนี้ทำให้ได้ข้อมูลจำกัด และมีความคลาดเคลื่อนในการตีความจากข้อมูลมาก จึงนิยมใช้แบบทดสอบในการศึกษาคำมากกว่า สมิท (Smith) ได้สร้างวิธี ทดสอบความเข้าใจคำเป็นคนแรกในปี 1926 หลังจากทีฮอร์นไคค์ (Thorndike) ได้ศึกษาค้นคว้าความถี่ของคำ และเสนอบัญชีคำภาษาอังกฤษที่มีความถี่สูงสุด 10,000 คำแรก ในหนังสือ *Teacher's Word Book of Ten Thousand Most Frequently Used English Words* ในปี 1921¹ โดยสมิทสุ่มคำจากบัญชีคำที่ฮอร์นไคค์เสนอไว้มาสร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำ หลังจากนั้นได้มีผู้สร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำโดยสุ่มคำจากบัญชีคำของฮอร์นไคค์หลายคน เช่น ในปี 1944-1949 เอ เอฟ วัตต์ (A.F. Watts) สร้างแบบทดสอบศัพท์ชื่อ *Holborn Vocabulary Test for Young Children* สำหรับทดสอบเด็กอายุระหว่าง 3 ขวบครึ่งถึง 8 ขวบครึ่ง คำที่ใช้ทดสอบสุ่มจากบัญชีคำของฮอร์นไคค์ 6,000 คำแรก²

¹Edward L. Thorndike and Irving Lorge, The Teacher's Word Book of 30,000 Words (New York: Bureau of Publication, Teachers College, Columbia University, 1956).

²Oscar K. Buros (ed.) The Fourth Mental Measurement Year-book (New Jersey: The Gryphon Press High Land Park, 1959), p. 373.

ในปี 1955-1958 มิเรียน เอ็ม ไบรอัน (Miriam M. Bryan) เจเน็ต จี ออฟเฟลอร์บาคซ์ (Janet G. Afflerbach) และเฮร์เบิร์ต เอ ลันไดร์ (Herbert A. Landry) ร่วมกันสร้างแบบสอบศัพท์ชื่อ New Standard Vocabulary Test สำหรับเด็กที่เรียนเกรด 7 ถึง 12 เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 125 ข้อ คำที่ใช้ทดสอบสุ่มตัวอย่างจากบัญชีคำของทอร์นไดค์และลอร์จ (Thorndike - Lorge Word List)¹

ในปี 1954-1961 ซิดนีย์ แอล กุลลิก และ คาร์เรล โฮล์มส์ (Sidney L. Gulick & Darrell Holmes) ร่วมกันสร้างแบบสอบศัพท์ชื่อ Gulick Vocabulary Survey สำหรับทดสอบกับนักเรียนวิทยาลัยและนักเรียนมัธยม คำที่ใช้ในการทดสอบคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (random selection) จากบัญชีคำของทอร์นไดค์ - ลอร์จ ซึ่งมีจำนวน 30,000 คำ โดยเลือกคำแต่ละ 10,000 คำแรกที่ใช้อยู่ ๆ²

นอกจากจะใช้คำจากบัญชีคำของทอร์นไดค์และลอร์จแล้ว ยังมีการสร้างแบบสอบความเข้าใจคำโดยใช้คำที่เกี่ยวข้องกับวิชาการนั้น ๆ เช่น โจเซฟ ทิฟฟิน และดอนัลด์ เอ ลอง (Joseph Tiffin & Donald A. Long) ได้สร้างแบบสอบศัพท์ Perdue Industrial Supervisors Word - Meaning Test เพื่อทดสอบความสามารถในการเข้าใจคำของที่ปรึกษาฝ่ายโรงงาน (Industrial Supervisors) ที่มีควรวัดที่ เกี่ยวข้อง คำที่นำมาใช้ก็เป็นคำที่เกี่ยวข้องกับวงการนี้โดยเฉพาะ³

สำหรับในประเทศไทยนั้น ในปี 2509 ดุชา จันทรเอน ได้สร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำสำหรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คำที่ใช้ในการทดสอบ

¹Ibid., p. 374.

²Ibid., pp. 612-613.

³Ibid., p. 375.

สุ่มจากคำที่วิเคราะห์ได้จากหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทุกวิชา จำนวน 7
เล่ม¹

ในปี 2513 สwana พรพจน์กุล ได้สร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 คำที่ใช้ในการทดสอบสุ่มจากคำมูลฐานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก
ได้ศึกษาและรวบรวมไว้²

การสร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำ ประเภทแบบสอบวัด ความสามารถ
(Proficiency Test) ตามตัวอย่างที่กล่าวมาแล้วนั้น ปัญหาสำคัญคือ การเลือกคำที่
เหมาะสม ในต่างประเทศโดยทั่วไปมักยึดหลักในการเลือกคำ 2 ประการ คือ

1. พิจารณาจากปัญหาคำที่มีความถี่ของคำซึ่งมีหลายคนรวบรวมไว้ ที่มีชื่อเสียงเช่น
ปัญหาคำของทอร์นไคค์และลอร์จ³ (Thorndike and Lorge) และปัญหาคำของเวสต์⁴
(West)

¹สุชา จันท์เอม, "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจคำศัพท์และความเข้าใจ
การอ่านของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งใน
จังหวัดพระนคร," หน้า 23.

²Swana พรพจน์กุล, "พัฒนาการทางถ้อยคำของนักเรียนของสถานเลี้ยงดูเด็ก
เปรียบเทียบกับนักเรียนโรงเรียนสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3," หน้า 20.

³Thorndike and Lorge, The Teacher's Word Book of 30,000
Words.

⁴Michael P. West, A General Service List of English Word
(London: Longman, 1953).

2. พิจารณาคำที่เกี่ยวข้องกับวงการวิชานั้น ๆ¹

เมื่อผู้วิจัยต้องการสร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำเพื่อวัดความสามารถในการเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สิ่งสำคัญคือต้องเลือกคำที่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษานักบัญชีคำภาษาไทยที่มีผู้สำรวจและรวบรวมไว้เพื่อใช้พิจารณาเลือกคำ จากการศึกษาพบว่า มีผู้รวบรวมทำบัญชีคำต่าง ๆ ไว้หลายรายการคือ

ในปี พ.ศ. 2493 กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจคำที่เด็กพูดเป็นครั้งแรก โดยสำรวจตามจังหวัดต่าง ๆ 29 จังหวัด เป็นจังหวัดในภาคกลาง 21 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 จังหวัด และภาคใต้ 2 จังหวัด ให้ผู้สำรวจ 396 คน บันทึกคำที่เด็กอายุย่างเข้าปีที่ 8 พูด พร้อมกับความถี่ที่ใช้พูด รวบรวมคำทั้งหมดโดยตัดคำที่เป็นชื่อเฉพาะ คำที่ไม่มีความหมาย คำภาษาต่างประเทศ คำภาษาพื้นเมือง คำไม่สุภาพ และคำที่อ่านไม่ออก ได้จำนวนคำที่เด็กใช้พูดต่าง ๆ กัน 3,469 คำ รวบรวมเป็นคำในบัญชีหมายเลข 1²

ต่อมาในปี พ.ศ. 2498 กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้คัดเลือกคำที่มีความถี่สูง ในการสำรวจครั้งแรกนั้นมาใช้แต่งแบบเรียนชุดเบสิค สอนเป็นคำและเป็นประโยค และได้พิมพ์เผยแพร่บัญชีคำที่คัดเลือกนั้น เรียกว่า บัญชีคำเบสิค รวบรวมคำเรียงตามลำดับความถี่สูงไปหาคำ เป็นบัญชีหมายเลข 2³ และเรียงตามลำดับ

¹UNESCO, The Teaching of Modern Language (Netherland: UNESCO, 1955), p. 154.

²กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, กองการวิจัย, รายงานการสำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียน ตอนที่ 1 บัญชีคำและความถี่จากการสำรวจ (พระนคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2508), หน้า 11-47.

³เรื่องเดิม, หน้า 48-65.

ตัวอักษรเป็นบัญชีหมายเลข 3¹

ในปี พ.ศ. 2502 สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ได้ศึกษาพัฒนาการทางถ้อยคำของเด็ก ได้รวบรวมคำมูลฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 โดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พูดย่อต่าง ๆ ภายในเวลา 10 นาที ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 4 ให้เขียนคำต่าง ๆ ภายใน 10 นาทีเช่นกัน คำที่พูดหรือเขียนนั้น ต้องไม่ใช่คำวิสามานยนาม รวบรวมคำทั้งหมดเสนอเป็นบัญชีคำมูลฐานสำหรับแต่ละระดับ²

ในปี พ.ศ. 2507 กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจหนังสือแบบเรียนที่อนุญาตให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อดูว่าจำนวนคำที่ผู้แต่งใช้นั้น มีอยู่มากน้อยเพียงใด หนังสือที่ใช้สำรวจคือ แบบเรียนวิชาภาษาไทย 9 เล่ม ผลปรากฏว่า หนังสือแต่ละเล่มใช้คำแตกต่างกันอยู่ระหว่าง 180 คำ ถึง 232 คำ คำที่สำรวจได้เสนอเป็นบัญชีหมายเลข 5 และหมายเลข 6³

ในปีเดียวกันนี้ แผนกศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น ได้สำรวจจำนวนคำในแบบเรียนภาษาไทย 3 เล่ม ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบเรียนภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และพลานามัย รวม 6 เล่ม ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 4 ผลการสำรวจพบว่า

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	มีจำนวนคำทั้งสิ้น	2,292 คำ
	คำที่มีความหมาย	1,748 คำ
	คำที่ไม่มีความหมาย	544 คำ

¹ เรื่องเดิม, หน้า 66-74.

² สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, พัฒนาการทางถ้อยคำ

³ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, กองการวิจัย, รายงานการสำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียน ตอนที่ 1 บัญชีคำและความถี่จากการสำรวจ, หน้า 82-99.

ชั้นประถมศึกษาที่ 2	จำนวนคำทั้งสิ้น	2,613 คำ
	คำใหม่ที่ไม่ซ้ำกับ ป.1	1,639 คำ
	คำที่มีความหมาย	885 คำ
	คำที่ไม่มีความหมาย	754 คำ
ชั้นประถมศึกษาที่ 3	จำนวนคำทั้งสิ้น	3,118 คำ
	คำใหม่ที่ไม่ซ้ำกับ ป.1, 2	1,269 คำ
ชั้นประถมศึกษาที่ 4	จำนวนคำทั้งสิ้น	3,555 คำ
	คำใหม่ที่ไม่ซ้ำกับ ป.1, 2 และ 3	1,653 คำ

คำใหม่ในชั้นประถมศึกษาที่ 3 และ 4 เป็นคำที่มีความหมายทั้งสิ้น บัญชีคำเหล่านี้
เสนอตามรายการดังที่กล่าวมาแล้ว¹

ในปี พ.ศ. 2508 กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษา
คำที่เด็กใช้พูด โดยเล่านิทานให้เด็กอนุบาลจำนวน 21 คนฟังเป็นกลุ่ม แล้วให้เด็กเล่า
เรื่องนั้นทีละคนบันทึกเสียงไว้ หากำและความถี่ของทุก ๆ คำที่เด็กแต่ละคนใช้ในการ
เล่าเรื่องนั้น ผลการวิจัยพบว่า คำที่มีเด็กกว่า 10 คนขึ้นไปใช้ในการเล่าเรื่องมี 142
คำ เด็กระหว่าง 5-9 คนใช้มี 102 คำ และเด็กระหว่าง 1-4 คนใช้มี 354 คำ ราย
ละเอียดของคำต่างๆ เหล่านี้รวบรวมไว้ในบัญชีหมายเลข 7²

¹แผนกศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น, การสำรวจคำในแบบเรียนภาษาไทย
และแบบเรียนอื่น ๆ บางเล่ม ระดับประถมศึกษา (ขอนแก่น: แผนกศึกษาธิการจังหวัด,
2507).

²กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, กองการวิจัย, รายงานการสำรวจ
ประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียน ตอนที่ 1 บัญชีคำและความถี่จากการสำรวจ, หน้า
100-107.

ต่อมาในปี พ.ศ. 2509 วัฒนา ยันตระรุยะ ได้ศึกษาถ้อยคำที่เด็กรู้จักของนักเรียนที่จบชั้นประถมปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาล โดยให้เด็กบอกคำที่รู้จักภายในเวลา 10 นาที ยกเว้นคำวิสามานยนาม รวบรวมคำได้เป็นคำนาม 721 คำ คำกริยา 243 คำ และเบ็ดเตล็ด (คำอื่น ๆ ยกเว้น 2 ชนิดแรก) 48 คำ เสนอเป็นบัญชีแยกตามชนิดของคำดังกล่าว¹

ในปีเดียวกันนี้ กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียนเป็นตอนที่สอง สืบเนื่องจากการสำรวจคำที่เด็กพูดในจังหวัดพระนคร (2508) โดยใช้เด็ก 119 คน เรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 และชั้นเด็กเล็ก อายุระหว่าง 4 ขวบ 1 เดือน ถึง 6 ขวบ 9 เดือน จากโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดพระนคร รวม 9 โรงเรียน และจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ใช้วิธีการให้เด็กเล่าเรื่องจากสถานการณ์ที่แตกต่างกันเป็นเวลาคนละประมาณ 20-30 นาที ผลการวิจัยพบว่า จำนวนคำต่าง ๆ ที่เด็กใช้ในการเล่าเรื่องรวม 1,618 คำ เป็นคำนาม 751 คำ คำกริยา 550 คำ คำวิเศษณ์ 255 คำ และคำอื่น ๆ 62 คำ รายละเอียดของคำเสนอแยกเป็น 4 บัญชี²

นอกจากนั้นในปี 2509 กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจคำจากหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายในจังหวัดพระนคร ๓๓๖๖ เป็น

¹ วัฒนา ยันตระรุยะ "ถ้อยคำที่เด็กรู้จักและความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่จบชั้นประถมปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาล 2 แห่งของจังหวัดพระนคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2509), หน้า 66 - 77.

² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, กองการวิจัย, รายงานการสำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียน ตอนที่ 2 บัญชีคำชนิดต่าง ๆ ของเด็กวัยเริ่มเรียนในเขตจังหวัดพระนคร (พระนคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2509).

หนังสือที่ออกจำหน่ายตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ ถึง 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2509 ผลการวิจัยได้จำนวนคำต่าง ๆ รวม 7,039 คำ ความถี่สูงสุด 12,669 คำ¹ เป็นบัญชีคำที่สำรวจได้จากหนังสือพิมพ์แยกเป็น 3 รายการ¹

ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ได้สำรวจคำที่นักเรียนชั้นเด็กเล็กใช้ เพื่อนำคำไปใช้สร้างข้อทดสอบวัดความพร้อมในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็กประมาณ 180 คน ใน 6 โรงเรียน จากทุกภาค โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ใช้วิธีให้เด็กพูดเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และสิ่งที่เด็กสนใจ บันทึกเก็บไว้ แล้ววิเคราะห์หาความถี่ของคำที่เด็กใช้เสนอคำทั้งหมดเป็น 4 ตอน แยกตามชนิดของคำ แต่ละตอนเรียงตามลำดับตัวอักษร²

จากการศึกษาบัญชีคำต่าง ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้ ปรากฏว่าในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีการวิเคราะห์คำเฉพาะในแบบเรียนวิชาภาษาไทย ส่วนวิชาอื่น ๆ ยังไม่มีการวิเคราะห์คำไว้เลย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากได้เห็นว่าความเข้าใจคำมีความสำคัญต่อพัฒนาการทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนนั้นต้องอาศัยความเข้าใจคำเป็นพื้นฐาน และที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากว่าเป็นชั้นที่นักเรียนเริ่มต้นการเรียนรู้ นักเรียนที่มาเข้าโรงเรียนก็มีประสบการณ์และความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน นักเรียนบางคนมาจากสภาพครอบครัวที่ส่งเสริมการเรียนรู้คำต่าง ๆ มาก แต่บางคนก็มาจากสภาพ

¹กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, กองการวิจัย, รายงานการสำรวจประมวลคำ ตอนที่ 3 บัญชีคำจากหนังสือพิมพ์ (พระนคร, กระทรวงศึกษาธิการ, 2509).

²กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, กองการประถมศึกษา, คำที่นักเรียนชั้นเด็กเล็กใช้ (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2518).

ครอบครัวที่เด็กมีโอกาสในการเรียนรู้ค่าต่าง ๆ น้อย เมื่อเด็กเริ่มมาโรงเรียน เด็กจำเป็นต้องเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด ดังนั้นการศึกษาถึงความเข้าใจค่าของเด็กตั้งแต่เริ่มแรกจะทำให้ครูทราบถึงระดับความสามารถของเด็กในด้านความเข้าใจค่าแล้วจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสม

การที่จะทราบถึงระดับความสามารถในการเข้าใจค่านั้น จำเป็นต้องใช้แบบทดสอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบทดสอบความเข้าใจค่าซึ่งมีพื้นฐานสำคัญของการสร้างแบบทดสอบคือ การเลือกค่าที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้ศึกษาบัญชีค่าต่าง ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้พบว่า ค่าต่าง ๆ ที่มีผู้รวบรวมไว้นั้นไม่เหมาะสมที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบ เนื่องจากไม่ครอบคลุมเนื้อหาในทุกด้านและไม่ทันสมัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ค่าจากหนังสือแบบเรียนทุกวิชา จำนวน 7 เล่ม เพื่อที่จะนำค่าเหล่านั้นมาสร้างแบบทดสอบด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจค่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์หาความถี่ของค่าที่ใช้ในแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อสร้างแบบทดสอบความเข้าใจค่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการเข้าใจค่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจค่ากับความถี่ของค่า
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจค่าของนักเรียนจำแนกตาม

เพศและอายุ

6. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจค่าของนักเรียนจำแนกตาม

ห้อง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับความเข้าใจคำจะสัมพันธ์กับความถี่ของคำที่ใช้ในแบบเรียน คือ คำที่อยู่ในระดับง่ายน่าจะเป็นคำที่มีความถี่ของการใช้คำนั้นในแบบเรียนสูงกว่า
2. นักเรียนหญิงมีความสามารถในการเข้าใจคำสูงกว่านักเรียนชาย
3. นักเรียนในกลุ่มอายุสูง มีความสามารถในการเข้าใจคำสูงกว่านักเรียนในกลุ่มอายุต่ำ
4. ความสามารถในการเข้าใจคำของนักเรียนในแต่ละห้องแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 จำนวน 195 คน
2. ศึกษาเฉพาะความสามารถในการเข้าใจคำเท่านั้น
3. ไม่คำนึงถึงระดับสติปัญญา ความสนใจ ความสามารถพิเศษ และสิ่งแวดล้อมทางบ้านที่จะทำให้ความสามารถในการเข้าใจคำแตกต่างกัน
4. แบบทดสอบความเข้าใจคำที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 4 ฉบับ ทั้ง 4 ฉบับเป็นแบบทดสอบชนิดแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) 2 ฉบับแรก ตัวเลือกเป็นรูปภาพ 2 ฉบับหลัง ตัวเลือกเป็นคำหรือข้อความ คำที่นำมาทดสอบสุ่มจากคำที่วิเคราะห์ได้จากแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกวิชา จำนวน 7 เล่ม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. คำ หมายถึงคำที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้จากแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกวิชา จำนวน 7 เล่ม มีทั้งคำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ และคำบุรพบท
2. ความเข้าใจคำ หมายถึงความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ

ต่าง ๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกวิชา และวัดได้จากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความเข้าใจคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้วัดความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในระยะเริ่มเรียนและสิ้นสุดการเรียน จะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าของเด็กในด้านความเข้าใจคำ

2. ทำให้ทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจคำต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบเรียน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการปะทะสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นการเรียนการสอน

3. ทำให้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจคำมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะสอนให้นักเรียนรู้และเข้าใจคำต่าง ๆ เพื่อที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม

4. ทำให้ทราบถึงระดับความยากง่ายของคำต่าง ๆ ซึ่งจะ ใช้เป็นแนวทางในการนำคำเหล่านั้นไปสร้างหนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และแบบฝึกหัดวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน

5. คำต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้จากแบบเรียนทั้ง 7 เล่ม พร้อมทั้งความถี่ของคำที่เสนอไว้ จะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะใช้ในการวิจัยด้านภาษาต่อไป

6. การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการทำการวิจัยต่อไป